

Zenska na sliki je ruska učiteljica Stepanova Kosenkina, ki je skočila iz urada ruskega poslanstva v New Yorku skozi okno in se težko poškodovala. Skočila je, da je ne bi sovjetska vlada poslala nazaj v Rusijo. Poleg nje je pa ruski konzul Lomakin, kateremu je ameriška vlada ukazala, da takoj odpotuje iz Amerike, ker je tukaj nezakljena oseba. Konzul je, kot pravijo, že kupil vozni listek na neki švedski ladji. Njega dolžijo, da je s silo zadrževal Mrs. Kosenkino v svojem uradu, da ne bi mogla Amerikancem česa povedati.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	AUGUST	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
 \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 167 Wed., Aug. 25, 1948

Begunci ogrožajo Ameriko

Tako je natiskano črno na belem v "Glasu Naroda." Zato se morajo zbrati vsi podporniki sovjetije in rdeče diktature nad slovanskimi narodi ter propagandisti svetovne revolucije, da bodo podprli mir in Ameriko. Vse to z malo drugimi besedami pove poziv na kongres Slovanskih Amerikancev, ki bo menda v Chicagu.

Ali se to ne sliši nekako tako kot če bi mačke sklicevale kongres, ker je klobasa v nevarnosti in jo morajo zaščititi?

Šalo na stran, ker je resnica prebriska. Ubogi slovanski narodi, ki ječe pod najstrašnejšo diktaturo in še bolj ubogi ameriški Slovani, ki se združujejo v namenu, da radi političnih spekulacij nekaterih zagriženih prevratnežev v Ameriki podpro in vzdržujejo jarem nasilja nad svojimi lastnimi brati.

Trikrat žalostno, da grupica zasleplencev hodi kot nemna ovca v klavnico zato, da bi med brati naše krvi še nadalje tekla kri Slovanov v revolucionarnih borbah, pod nasilnimi in diktatorji, ki jim človeška zgodovina nima para.

Le zakaj moramo Slovani v Ameriki prenašati sramoto, da neznatna manjšina kvari naše dobro slovansko in amerikansko ime in nas predstavlja našim sodržavljanom drugega porekla kot podtalne rovarje, ki streme za tem, da nasilno zrušijo red in demokracijo, mir in blagostanje Amerike, ki je nesporno najsrečnejša dežela sedanjega človeštva.

Med tem, ko je svet napolnjen z vestmi o nasilnih smrtih, za železno zaveso, ko slišimo vsak dan, da prav v slovanskih deželah hira življenje pod udarci nasilnih režimov, ki se morejo vzdržati na oblasti samo zato, ker si ljudstva tam pomagati ne morejo, med tem, ko slišimo, da neprestano tisoči beže iz tega pekla, med tem ko ljudje skačejo v smrt, da se ne bi vrnili v boljševiški raj, je naša Amerika še zatočišče takih, ki vse to gorje žele podpirati, da se bo čim bolj razširilo, utrdilo, pomnožilo in da bi preplavilo tudi našo domovino.

Istočasno, ko mednarodna konferenca v Belgradu najbolj grobo kaže imperijalistične namene totalitarnih režimov, ki vladajo nad nesrečnimi Slovani v Evropi, ko ameriški sinovi šd vedno umirajo v raznih nesrečah radi čuvanja najbolj perečih točk, ki jih napada gibanje za svetovno diktaturo, med tem ko komunistični samosilniki bojkotirajo ustanovo Zveze Narodov in jo uporabljajo samo za prižnjo svoje propagande, ko bojkotirajo delo za obnovo povojnega gospodarstva, bojkotirajo delo mednarodnega Rdečega križa, ki se trudi kako bi preprečil usodne posledice bodočih vojn ali jih vsaj omeji, vsej resnici v obraz in v sramoto nam vsem, ti maloštevilni slovanski zgubljeni v Ameriki sramote slovansko ime s tem, da ga vežejo z mednarodnim kongresom, ki je v očeh narodov, posebno pa ameriškega naroda, vir sedanje nesreče.

Niti radi beguncev niti radi čikaškega kongresa se položaj in politika Amerike ne bosta niti za las spremenila. Ostal bo samo madež na Amerikancih slovanskega pokoljenja.

Ta edini "uspeh" podobnih prirediteljev je na dlani in jasen tudi vsem, ki imajo sicer srce pri komunistih, pa vendarle toliko soli v glavi, da so zmogni trezno premisliti položaj ameriških Slovanov.

Posebno pa je jasno, da imamo Slovenci od sopotniških in prevratniških podjetij, ki jih nekateri še vedno podvzamejo, čisto in samo škodo. Slovenci smo na meji. Naša domovina je najzadnejši del slovanskih dežel. Italijani in Nemci, ki nanje mejimo, ne zamude nobene, pa prav nobene priložnosti, da na bi Ameriki skušali dopovedati, kako smo vsi Slovenci njeni sovražniki in kako mora ta največja sila sveta braniti vse interese Nemcev in Italijanov proti Slovincem, kjerkoli se pojavi spor.

Na dlani je, da Slovenci v Primorju in na Koroškem mnogo trpe vsled teh dveh dejstev: da se Slovenci v Ameriki bijejo proti Ameriki za sovjetijo in da to reč nasprotiki naroda našega znajo najspretnije izrabiti.

Ni treba biti politik, da vsak vidi, da smo radi nesrečne komunistične diktature v domovini naših očetov izgubili naše kraje. Komunizem je zapravljal zgodovinsko priložnost, da se združijo vsi slovanski kraji in vsi slovanski ljudje pod streho ene, domače, narodne vlade in da zadibajo kot samostojen narod, ki sam sebi kroji usodo in postave.

Komunizem nam Slovincem ni prinesel samo kulturne in socialne nesreče ampak pomeni v naši zgodovini izrazito narodno katastrofo, ki bi nam je ne mogel hujše prirediti noben sovražnik.

Ves naš narod v starem kraju upa na rešitev, ki more priti samo iz Amerike. Upa, da se bo odločna politika proti sovjetsko — boljševiški tiraniji nadaljevala v interesu Amerike in celega sveta. Upa, da bo v zmagi te politike tudi rešitev Slovincem. Narod tam je dal toliko žrtv za svoje osvobodjenje, kot morda noben drug narod na svetu. Sedanji

spor med komunističnimi nasilniki nudi priložnost, da bi bila ta politika učinkovitejša. Tu pa mu ljudje, ki sami sebe nazivajo bratom po krvi in nastopajo v našem narodnem imenu, padajo v hrbet in uničujejo sadove njegovih naporov za osvobodjenje. Ali ni to šolski primer narodne izdaje? V kolikor begunci morejo zmanjšati to narodno sramoto, jim moramo želeli le vso srečo in uspeh.

BESEDA IZ NARODA

Do česa prihajamo?

Cleveland, O. — Kaže, da je napočil čas, da tudi "Ameriška Domovina" z dejanjem pokaže, ali pomuje svobodo izražana v tradicionalnem ameriškem duhu ali tako kakor jo pojmuje naš sopotniški tisk, ki nima prostora za objektivno kritiko svojih smernic in zablod. V mislih imam uvodnik "Noben dostojen Slovenec ne sme podpirati obrekovanja škofa" v izdaji z dne 19. t. m.

V kolikor se članek nanaša na vlogo Združenih držav, na sovražno delovanje svetovnega komunizma in na tragikomično vlogo naših sopotnikov, mu ni kaj oporekati, ker pač sloni na splošno poznanih dejstvih; glede škofa dr. Rožmanja rečem le toliko, da je dozdaj zgodovina še vselej razgalila laž in nasilje in gotovo tudi v njegovem slučaju ne bo delala izjeme; o obrekovanju pa sem mnenja, da se ga pošten človek nikdar proti nikomur ne poslužuje, temveč ga veče in povsod oboja. Tudi kar se tiče dolžnosti katoličanov do svojih duhovnih pastirjev ali podpiranja nekatoliškega tiska prepustim stvar poklicanim, med katere se vsekakor ne štejem.

Do tu je bilo vse v redu, vsaj v glavnih potezih, če že ne v podrobnostih. In tako pride do zaključnega stavka, ki se glasi:

"Prihajamo do tega med Slovinci v Ameriki; Ali si katoličan ali pa komunistični sopotnik! Srednje poti več ni." Tu mi je pa dihal zastal! Saj to pomeni, da človek niti ne more odkloniti komunizma, ako ni katoličan! In če bi bilo to res, potem bi bili komunisti v Ameriki na konju, saj je večina ameriškega prebivalstva nekatoliška; sreča tako za urednika A. D. kot zame, da je ogromna večina Amerikancev, katoličanov in nekatoličanov odločno in neizprosno protikomunistična. Vrh tega je v Ameriki tudi med Slovinci mnogo nasprotnikov komunizma v vseh njegovih oblikah in barvnih odtenkih, ki niso farani nobene katoliške župnije. Celotno v glavnem uradu Slovenske narodne podporne jednote v Chicagu je več nekatoličanov, ki se prav nič ne strinjajo s hipnotičnim tavanjem današnje vodstva svoje organizacije, le da si tega ne upajo na glas povedati, ker se boje za svoje službe! Tudi bivši glavni urednik "Prosvete" Iyan Molek in bivši glavni tajnik JSZ in upravitelj "Proletarca" Čarli Pogorelec sta oba odločno in neizprosno protikomunistična, vendar še nismo slišali, da bi zahajala k sv. Štefanu ali katero koli drugo cerkev. Človek bi lahko naštel še več imen. Kaj to pomeni? Da je nekomunistično, demokratično mišljenje pri nas monopol katoličanov? Ali pa se je morda uredniku "A. D." zgolj zareklo in je v resnici mislil reči, da je napočil čas, da se tudi ameriški Slovenci (ali slovenski Amerikanci, kakor je komu bolj ljubilo) jasno opredelimo za demokracijo ali za komunizem, kajti dvema gospodarjema poštenjak ne more sulžiti?

V teh dneh, ko se polovica Azije in Evrope zvija pod krvavo stalinovsko peto in kremliški polip steza lovke po ostalem svetu ni najvažnejše vprašanje, ali si katoličan ali protestant, budhist ali mohamedanec ali agnostik, temveč vprašanje, ali si pristaja demokraciji ali zagovornik komunistične totalitarne

sužnosti. V slučaju komunistične zmage bi odklenalo vsem, katoličanom in nekatoličanom. V demokraciji leži naša skupna rešitev; in le pot demokracije vodi v svobodo, mir, napredek in srečo.

Ivan Jontez.

Naša opomba: Članek in stavki, ki ga ima v mislih g. Jontez vpoštevajo tole: Govori o Slovincih v Ameriki, ne o vseh Amerikancih.

Daljesloni na dejstvu, da je vse nekatoliško politično slovo, časopisje v Ameriki prešlo v ti-tovske vode, v sopotništvo in "na silo" predstavlja vse nekatoliške slovanske ljudi kot sopotnike. Ni drugega predstavnika ne glasila ameriških Slovincem, kot katoliško - demokratično in komunistično - sopotništvo.

Tem bolj so pri tem položaju važni poedini značaji, ki slede svojemu prepričanju kot sočujali ali naprednjaki a ne drve za sopotniško drhaljo, ki slepo podpira totalitarce in diktature.

V celoti podpisujemo zaključno misel g. Jonteza.

Moj izlet v Joliet in Lemont

Cleveland, O. — Malo pozno prihajam z mojim poročilom. Vzrok je tale: Čakal sem, da mi bodo vnilo filmske slike, da bom videl, če je res vse tako, kakor poročajo v Glasilu urednik in pa Mr. Mike Hochevar iz Joliet.

Od patra Johna Frina sem bil povabljen v Lemont, da vidim njihovo veliko družino brenčeh in pridnih čebelic. Z veseljem sem sprejel to povabilo; vedel sem, kako krasno bo na hričku v Lemontu. Nisem se zmotil. Bilo je v soboto popoldne in lep dan je bil. Iz busa jo krenem naravnost k čebelar. Father John so imeli tam partnerja sosedu, ki je prav tako velik prijatelj čebelic, ne daleč stran v Lemontu. Ta dan sta imela čebelarja nekaj posebne opravka pri tej mehda milijonski brenčeh družini. Razdržila sta jih kakor nalašč, da so se potem hotele nad menoj maščevati. Vselej poprej so bile pohlevne in krotke, ko sem se smukal okoli njih v bližini, Father John, toda sedaj pa, ko sem se pokazal s svojo kamero ob panjih, je pa zabrenčalo okrog moje glave, da sem se začel otepati kakor krave, ko so jih brenčeli napadli.

Ona dva sta imela z mrežami ovite glave, jaz pa samo slamnik; sodrug gospoda Johna je trdil, da imam jaz lase z nekom namazane, zato da silijo vame. Naj bo kakor hoče, jaz sem tekel, kar sem mogel. Father John so mi pa gredoč pripovedovali, kam naj bežim. Dobro, da me ni vseeno nobena poljubila, samo tisti bizzzz okrog ušes je bil strah, da me bodo "nafiksali" tako, da me drugi dan v Jolietu še poznali ne bodo.

Gospoda čebelarja sta potem tudi mene ogrnila s takim pajbolanom in mi dala rokavice, da sem šel kar pred njih žrela in sem vrtil svojo kamero.

Ker sta pa čebelarja zares navdušena za svoj poklic, sta me vzela na avto in me peljala k dvema sosedoma, nekaj milj daleč, da vidim še mnogo večjo čebelarjo. Zdaj sem šele spoznal, da je Lemont prav izborna za čebelarstvo. Ob tej priliki sem nabral lepih, novih, zanimivih slik, katere bomo ob priliki lahko videli. Toda moral pa

sem hiteti naprej na hrib, da ne bo sonce zašlo prenizko. Tam sem zrl na krasno veliko, napol zgrajeno železno ogrodje nove romarske hiše. Hitim in vrtilim svojo kamero, da odnesem s seboj kar se da, da vidijo še drugi, ki v Lemont ne morejo vselej. Zatem hitim vrh hriba do Bleda in Grote Matere božje. — Kako se začudim, ko zagledam prihajati tri gospode od druge strani ravno tako do Bleda in grote. Kakor se razveseli lovec, če vidi srnjaka, tako se je meni zazdelo, rekel sem: Zdaj je ura, da napolnim svojo kamero. Bili so: prevzvišeni dr. Gregorij Rožman, Rev. Julius Slapšak in Rev. Svete OFM, spremeljevalec. "Bog vas živi!" zakliče. "Hitro pridite bliže sem, kjer lepo lilije cveto; potrebujem nekaj slik, baš prav ste dospeli in ne morete mi uiti."

Bil je zares lep prizor in tudi slike so dobro izpadle; ob priliki jih bomo že videli. V Lemontu sem na moje veselje srečal tudi gospode: Rev. Kazimirja Zakrjaška OFM, ki zgledajo mnogo bolje kot par let nazaj. S pipico v ustih in z dobrovoljnim nasmehom so naredili name prav vesel vtis. Bog daj, da bi se še leta in leta sprehajali po hribu v senci košatih hrastov. Če je kdo zaslužil uživati miren počitek, je to Father Kazimir.

Pa še drugo iznenadenje sem doživel v Lemontu. Srečal sem patra Bernarda! Tudi veselega duha, res je zmujen in utrujen telesno, toda njegova čila narava in vzpodbudna beseda držita kot hrast. Bog mu daj zopet zdravje, da bo še delal in vihtel pero! Potrebujemo še oba, posebno v teh časih. Za prenočišče je bilo vse O. K. in drugo jutro smo se peljali v Joliet.

Kdo je bil to nedeljo vremenjski gospodar, nam je bilo uganka. Ko smo odhajali iz Lemonta, je izgledalo tako, kakor da zdaj pa zdaj prične padati des. Že smo računali, da imajo farani fare sv. Jožefa dosti strehe na hribu, parada bo pa ostala, če bo padalo. Toda, v hipu, ko smo dospeli v Joliet, se je zjasnilo. Spominjam se, ko smo v stari domovini v senožitih kosili travo, se je dvignila na hitro megla in sonce je zasijalo. Prav tako je mogel patron sv. Jožef malo pripomniti, da je nastal tako lep, čist in jasen dan, da ni mogel biti lepši. To je bilo pa zopet kakega velika triumfa. Tukaj sem želel dobiti nam priljubljenega škofa v ornatu na svetlem soncu v paradi katoliških cerkvenih društev in pa v spremstvu številnih duhovnikov. Zakaj sem to želel, si lahko mislite. Zato, da mu izkažemo vsaj nekaj zadoščenja za vse, kar je preстал in pretrpel vsa leta v begstvu in revolucije vihar, ki je divjal in prizdejal, tako škofu dr. Rožmanu kakor vsemu vernemu ljudstvu tam, toliko hudega. Tukaj pa je odmeval tisti sovražni duh zlobnih ali pa nevednih rojakov, ki so izrabili časopisje, do katerega imajo kontrolo, da pišejo, kar v sebi kot taki vsebujejo.

Zato smo bili veseli katoličani ta dan. Da, veselo je bilo ljudstvo v Jolietu in polno radovanja. Ko človek vse to premišluje in se spomni še na zgodovino, na nazaj, mu postaja jasno, da so vse to končno le božja pota. Katoličani niso nikoli, vsaj ne za dolgo, živeli brez borbe. — Cerkev in verno ljudstvo ne more ravnati drugače, nego da se odloči s Cerkvijo v obrambi za svetinje sv. vere in resnice, ki jo branijo. Cerkev sama se ne more braniti kot taka. Če smo pa mi njeni udje, smo jo dolžni braniti. V tem je zapopadna naša borba tukaj, posebno še v teh časih, ko komunizem dviga sovražstvo, preganja duhovne in gre za tem, da bi jo podjarmil, kar je v svetu že v velikem dosegel.

Kar je že Mr. Hochevar napisal, da je cerkev sv. Jožefa mogla katerega svojih vrstnikov izvesti k sebi, sva si nabrala divjih kostanjev, ki jih je stala cela vrsta ob cesti in se igrala z njimi.

Mimo naše hiše sem šel. Oče in sestra Francka sta že spala, ker je bila hiša temna. Poslovili smo se že prej, torej je bilo najhujše že prestano. Hišo in kozolec, kjer sem v poletnih večerih tolikokrat sanjari in strmil v temo, poslušal petje fantov na vasi in žago doli ob potoku, ki je naprej in naprej pel isto pesem: rzz, rzz, rzz...

Oj, hišica očetova... Bog živi te! A tega nihče ne pove, al' te kdaj bom videl še... S silo sem prestavil noge naprej po cesti. Da bi bil le že enkrat s teh krajev, mimo hiš in zunaj v samoti! Lažje mi bo, ko mi ne bodo hiše in bajte in naše ograde in naše njive od vseh strani klicale: ne hodi, fant, od nas!...

Kar bo, pa bo, sem si dejal, kot sem si tišji večer tolikrat, da bi potlačil v sebi kes, da sem se odpravil na pot. Pa je bila trma močnejša in pa fantovski ponos ni pustil, da bi snedel besedo in se skesal. Strahopetec je, bi rekli ljudje, ne upa si po svetu. Kdor ni za drugo rabo, naj varje dom in baba, bi mi norčavo sponašali in vso veljavo bi izgubil. Kot Podlipcevo Lovre, ki si ni upal brez matere nikamor. Enkrat so ga poslali po opravlku v bližnji Selšček. Pa je pribežal domov, ker je videl pred neko hišo ležati psa in ga je pes zvedavo gledal.

Pod Vrtačo sem zavil po stari poti na Rakek. Vedel sem, da je tukaj ponoči pusto in dolgočasno. Nekateri si še podnevi niso prav upali tod, ker pelje grampava pot vse do Rakeka po samoti. Tod je bila svoje čase glavna cesta na Rakek in pred davnimi leti so tukaj roparji prežali na pozne popotnike. Celotno ubili so jih nekaj tukaj, kar je pričala božja martra med ogradiami.

Le nocoj še, lunca mila, razsvetljuje mi pot temno...

Tako sem jo navil polahko, da bi samemu sebi dokazal, kako da sem pogumen. Glas se mi je nekoliko tresel, sem uvidel, kaj vem, zakaj. Saj bi šel okrog po cesti čez Cerknico, pa je bilo predaleč za peš hojo. Nisem šel prvič ponoči po tej poti in vselej sem prišel z vsemi udi, sem si govoril. V dobri uri bom a na Rakeku, če malo hitreje stopim. In priznati moram, da nisem hodil počasi.

Ko sem stopal med tesnimi živimi mejami ograd, sem si potlačil kobeček trdno na glavo, da bi ga ne izgubil, če bi jo kazalo vltiti. Tam, kjer je stala božja martra, kot spomin na roparski uboj, se nisem prav nič obotavljal. Take korake sem delal, da bi me vsak kaprol pohvalil pri vojaki. Če me je na ozkem prehodu udarila vejica po obrazu, sem naglo odskočil in komaj sem si upal dihati. Toda bilo je tiho, vse mirno in dejal sem si, da sem koncem konce z o pogumen fant, ki si upam ponoči po taki samoti, pa ki se mi nič ne primeri.

Ko sem koračil čez Kamno gorico, sem uzrl pod seboj try Cerknico, ki je pokojno spala. Par lučk sem razločil in kopo hiš.

Da bi bil enkrat le mimo kapelice, sem si mislil, pa bom na Rakeku. Da bi jo le tam mimo še srečno prerinil!

Anton Grdina.

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Dospel sem do Krznarjeve hiše, kjer napravi cesta ovinek. Ko stopiš mimo hiše, se ti umakne naš glavni trg izpred oči. Tukaj bi torej kazalo, da bi se ustavil, pogledal nazaj gor po vasi in zavriskal na vse strani, da bi leščerbe po hišah pomežiknile in bi se ljudje spraševali: nekoga črviči, pa ki ni sobota večer. Blažonova Mica, ki kravljuje v hiši onkraj Krznarjeve, bi se prekrizala in vzdihnila: še en očenaš za tisto dušo, ki se zdajle martra po vasi. Fantje v senu po kozoleh bi se sklonili in prisluhnili, da bi posneli, čigav glas da je, če je domač ali kateri iz sosednih vasi, ki si drzne kihni naglas v tuji vasi.

Pa bi me bil takrat lahko kdo še tako brcnil, ne bi dal glasu iz sebe. Celotno nekaj me je začelo tiščati v grlu, da sem moral parkrat prav globoko požreti, da sem potlačil. Zbogom, draga vas domača, sem dahnil in se naglo obril od nje. Ves svet puščam za seboj, sem si dejal, in stopam v novega, ki mi bo tuj in morda celo sovražen. Zamahnil sem z roko, kot bi odganjal sitne muhe, se lepo odkril pri Bogu, ki je toliko let čuval nad našo vasio, se za hip ozrl še v visok zvonik sv. Jerneja, ki se je jasno oblikoval pod zvezdnatim nebom. Naše zvonove bi še enkrat rad slišal v soboto popoldne ob treh, ki tako radostno in ubrano naznanjajo nedeljo, ko bo počivalo delo. Še enkrat bi postal rad pod lipo v nedeljo po maši, kjer postajajo gospodari v eni gruč, fantje v drugi in si izmenjavajo novice in primere zadnjega tedna.

To je zdaj vse za menoj, to je že zapisano preteklosti, sem si dejal, ko sem stopal po cesti ob naši senožeti. Ko so enkrat pokosili otavo, sem tukaj pasel vse do pozne jeseni. Lahko delo sem imel, ker je bila senožet ograjena. Imel sem samo dvoje skrbi: ali bi šel klatit v Vilekce cibore na oni strani senožeti, ali bi raje naše, ki so me vabile na tej strani ob cesti. Če sem mogla gočna stavba in je stala ta dan kakor mati med svojimi otroci. Zvonenje ubranih zvonov naredi name vedno globok vtis. Godba in spremstvo ta dan v paradi rad obredov spomina na padle vojake zadnjih vojn in pa, ker je vladika škof dospel iz ujetništva, je dalo ljudem tako žive in pri srčne občutke, da so se srca tajala.

Po vsem tem opraviu smo se imeli na hribu sijajno. Mnogo znancev in prijateljev mi je stiskalo roko v pozdrav. Končno sva se sešla še z gospo Terlepovo, katere družino sem poznal že več let od časa, ko smo se srečali na obrežju Lake Superior, kjer je misijonar škof Baraga. Tam sem pred leti posnel sliko družine. Zato sem tudi sedaj na hribu šel z njo na bližnje pokopališče fare sv. Jožefa, kjer sem posnel grob rajnega, ki je med tem časom že odšel na drugi svet. Tako sem se sešel z mojimi prijatelji Mr. in Mrs. John Jerich, ki je bil tako prijazen, da sem se z njim odpeljal v Chicagu. Ta izlet smatram za zgodovinski. Naj bodo vsi, ki so se udeležili, blagoslovljeni. To je delo velikega katoliškega pričevanja.

Škofu dr. Gregoriju Rožmanu, pa naj bi slovanski verni katoličani po vseh farah prirejali podobne shode, kar bo v srečo in mir slovenskemu ljudstvu.

Kar je že Mr. Hochevar napisal, da je cerkev sv. Jožefa mogla katerega svojih vrstnikov izvesti k sebi, sva si nabrala divjih kostanjev, ki jih je stala cela vrsta ob cesti in se igrala z njimi.

Mimo naše hiše sem šel. Oče in sestra Francka sta že spala, ker je bila hiša temna. Poslovili smo se že prej, torej je bilo najhujše že prestano. Hišo in kozolec, kjer sem v poletnih večerih tolikokrat sanjari in strmil v temo, poslušal petje fantov na vasi in žago doli ob potoku, ki je naprej in naprej pel isto pesem: rzz, rzz, rzz...

Oj, hišica očetova... Bog živi te! A tega nihče ne pove, al' te kdaj bom videl še... S silo sem prestavil noge naprej po cesti. Da bi bil le že enkrat s teh krajev, mimo hiš in zunaj v samoti! Lažje mi bo, ko mi ne bodo hiše in bajte in naše ograde in naše njive od vseh strani klicale: ne hodi, fant, od nas!...

Kar bo, pa bo, sem si dejal, kot sem si tišji večer tolikrat, da bi potlačil v sebi kes, da sem se odpravil na pot. Pa je bila trma močnejša in pa fantovski ponos ni pustil, da bi snedel besedo in se skesal. Strahopetec je, bi rekli ljudje, ne upa si po svetu. Kdor ni za drugo rabo, naj varje dom in baba, bi mi norčavo sponašali in vso veljavo bi izgubil. Kot Podlipcevo Lovre, ki si ni upal brez matere nikamor. Enkrat so ga poslali po opravlku v bližnji Selšček. Pa je pribežal domov, ker je videl pred neko hišo ležati psa in ga je pes zvedavo gledal.

Pod Vrtačo sem zavil po stari poti na Rakek. Vedel sem, da je tukaj ponoči pusto in dolgočasno. Nekateri si še podnevi niso prav upali tod, ker pelje grampava pot vse do Rakeka po samoti. Tod je bila svoje čase glavna cesta na Rakek in pred davnimi leti so tukaj roparji prežali na pozne popotnike. Celotno ubili so jih nekaj tukaj, kar je pričala božja martra med ogradiami.

Le nocoj še, lunca mila, razsvetljuje mi pot temno...

Tako sem jo navil polahko, da bi samemu sebi dokazal, kako da sem pogumen. Glas se mi je nekoliko tresel, sem uvidel, kaj vem, zakaj. Saj bi šel okrog po cesti čez Cerknico, pa je bilo predaleč za peš hojo. Nisem šel prvič ponoči po tej poti in vselej sem prišel z vsemi udi, sem si govoril. V dobri uri bom a na Rakeku, če malo hitreje stopim. In priznati moram, da nisem hodil počasi.

Ko sem stopal med tesnimi živimi mejami ograd, sem si potlačil kobeček trdno na glavo, da bi ga ne izgubil, če bi jo kazalo vltiti. Tam, kjer je stala božja martra, kot spomin na roparski uboj, se nisem prav nič obotavljal. Take korake sem delal, da bi me vsak kaprol pohvalil pri vojaki. Če me je na ozkem prehodu udarila vejica po obrazu, sem naglo odskočil in komaj sem si upal dihati. Toda bilo je tiho, vse mirno in dejal sem si, da sem koncem konce z o pogumen fant, ki si upam ponoči po taki samoti, pa ki se mi nič ne primeri.

Ko sem koračil čez Kamno gorico, sem uzrl pod seboj try Cerknico, ki je pokojno spala. Par lučk sem razločil in kopo hiš.

Da bi bil enkrat le mimo kapelice, sem si mislil, pa bom na Rakeku. Da bi jo le tam mimo še srečno prerinil!

Anton Grdina.

FR. JAKLIČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

Nič manj pozornosti ni zbudilo pripovedovanje mitničarjev. Mitnice so bile vse razdrte, kočice razbite, zato mitničarji niso imeli dela in so bili zbrani na glavni mitnici in so razpravljali o dogodkih preteklih noči. Vsaka mitnica je oddala svoje poročilo in svoje mnenje in tako so slednjič dogodili, da nezasišane grdobije in očitnega upora nihče drugi ni bil kriv kakor Izanci, češ, samo Izanci so bili tisti, ki so ropali na mitnicah. Ali ni Izanec tisti Krivanog, ki se je mešal med njimi? In tisti, ki se je naslonil na šrango in dal povelje, da je kar odletela, ali ni zavil besedo tako, kakor jo zavijejo oni izpod Krima in oni, ki pripeljejo čolne s šoto na ložene? In o čemer so bili prepričani mitničarji, je že moralo biti res. In tako je ljudska sodba naprtila Izancem krivdo po nedolžnem.

Godilo se pa še druge reči. Kuharice korarjev in drugih gospodov okrog Šenkla-ža, ki so morale večinoma bežati iz pritičljih splanic in se umekniti v zadnji konec hiše, so pa bile priče drugih grdobij. Okrog Šenkla-ža se je podila drhal in razbijala, vmes pa brez spoštovanja psovala škofa in korarje, za duhovnike so imeli pa samo grde psovke.

Gotovo niso imeli poštenih namenov kakor tudi ne oni, ki so pri nunah in frančiškanih počenjali sirovosti.

Vse kuharice in njihove prijateljice so se pohujševale in so bile prepričane, da take brezbožnosti še ni bilo.

Pesnik tiste dobe, ki je v pesmi ugotovil: "To peklena je svoboda," se je na vso moč trudil, da bi dobil koga, ki se je udeleževal divjanja v noči svobode, ter bi priznal svoj zločin in bi ga skesano obžaloval. Trudil se je zares, pa ni našel nikogar, ki bi se bil možko udaril na prsi in bi bil rekel: "Jaz sem to naredil! Pa mi je žal!" In nikogar ni bilo, ki bi se bil izdal, ki bi bil obžaloval nerodnosti in huda dejanja. Zato je moral pesnik prevaran v svojih zlatih upih le ugotoviti, da je

samo ena noč svobode ljudi tako spasila in zakrnila njihova sreča, da noče nihče več priznati svojih nerodnosti in jih obžalovati.

Razen posestnikov razbitih oken in ulomljenih vrat, izropanih trgovin in branjarij so pa bili ogorčeni tudi mestni očetje, vsakovrstni patriotje, domorodci in kazinotje ter gospodje od vlade.

Take svobode si ni želel nihče. Cesarjeva volja in želja gotovo ni bila taka. Pes naj vzame tako svobodo! In vrh vsega se zgodba z županom. Župan, glava in srce občine, ki ga je postavila ljudska volja in cesarjeva milost na prestol mestnega župana in mu izročila v roke starodavno žezlo, je moral bežati v temni noči in tava sedaj kot begunec zunaj mestnega okoliša? Ali ni to nezasišano? Ali se je zgodilo že kdaj kaj takega v Ljubljani, ki ima pridevek "bela"? O, bela Ljubljana, zakrij svoj nedolžni obraz in sramuj se v sruču in žalosti tistih svojih sinov, ki so povzročili toliko sramoto in umazali dobro ime ljubljanskega mesta za večne čase! In mestni očetje so se pošteno sramovali, zakaj, niso mogli verjeti bajke o antikristu, ki ima vendar druge muhe kakor je pobijanje oken. In Izanci naj bi bili pridri v Ljubljano razsajati in razbijati? Verjemi, kdor moreš!

Ogorčenje mestnih očetov je priklopelo do vrha, ko so brali pismo, ki ga je bila prinesla kmalu po zajtrku vrhniška potovka in ga jim je poslal sam mestni poglavar župan Fišer.

Kratkoma je povedal, da noče županovati divjakom, pri katerih si še življenja ni svest, da se bridko kesa, ker je bil prevzel županstvo, in da se sedaj popolnoma odpoveduje in da je to njegov trden sklep.

Na! Tako so imeli mestni očetje kar nenadoma še novo skrb in nevarnost je bila največja, da se sramota Ljubljane razglaši po vsem svetu, češ, njen župan je pobegnil, ker so mu meščani stregli po življenju. Samo te sramote ne! Ta oskrumba se mora potlačiti.

Po mestni postavi in po želji mestnih očetov je prevzel županske posle in postaj varuh županskega žezla prvi svetovalec Janez Gutman, ki je bil vrh tega odličnega domorodca, torej nekaj, kar je pridobivalo v tistem hipu veljavo. Ta je odvrnil sramoto od slavnega ljubljanskega meščanstva in ugotovil v poročilu vladi in občinskemu svetu, kar je bilo potem razglašeno v obeh jezikih, da so vsi vedeli in je bilo pribito, da so ves nered in škodo, ki je nastala radi tega, povzročili "smrkaveci in pobalini."

Tako je bila za enkrat rešena čast Ljubljane.

Zbegani so bili tudi večji in manjši domorodci. Svoboda je šele zasijala razpoke, ki se stenejo lahko vsak hip in se zapro za večne čase, dobrotvorna cesarska roka, iz katere lije svoboda, se lahko skrči za vselej in nade in nebeški upi, ki so vzkli v srečih domorodcev takoj ob prvem žarku svobode, bi bili uničeni.

Kazinotje so dejali, da je divjanje posledica kmetavzarstva, ki se širi po Ljubljani, kar je dokaz, da ni dobro, ako se med akademsko izobraženo občinstvo in one, ki so "od stanu," uvaja jezik in omika hlapcev in krščenic, jezik, ki mu je kultura tuja.

Deželni poglavar grof Wessersheimb je le malo spal. Prejšanji dan je bilo nekaj blisknilo o svobodi in ljudje so jo začeli izkoriščati po svoje. (Dalje prihodnjik)

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

žejni. Tam je bil potem miting, da jih navduši kot se spodobi za partizanstvo. Dva pevca sta jim zapela in usmiljen harmonikar jim je zaigral, da so lažje prenašali lakoto.

Tako so torej šli nakladat drva v Kočevje člani sindikalnih podružnic v Ljubljani. Zapisano je vse to v samem "Slov. por." 28. jun. Morebiti pa se je kateremu teh Ljubljancev le posvetilo, kako imenitna je ta komunistična uprava pod Titom, ki vozi ob nedeljah Ljubljance drvarit v Kočevje. Na glas sme Ljubljance zabavljati samo čez tiste, ki mu niso dali jesti, toda "višjih" ne sme kritizirati, če noče namesto drvarjenja sedenja.

ZGODBA O JOŽETU IN SPILJONKI OZNE. — Jože, sif premožnega Gorenjca, je bil med vojno mobiliziran od Nemcev. Služil je kot pilot z nekim drugim Slovencem leta 1943 v Franciji. Slovenska fanta sta kovala načrte, kako bi ušla Nemcem in služila zaveznikom. Nekega dne

sta se polastila nemškega lovkega letala s pomočjo dveh Francozov. Hotela sta čez Kanal v Anglijo. Toda sreča jima ni bila mila. Obrnila sta in odletela proti Švici. Tam sta se spustila s padali iz letala blizu meje in prišla skupaj s francoskimi uporniki proti Nemcem. Tam sta nekaj časa ostala, potem pa prešla švicarsko mejo.

Takoj po vojni se je Jože vrnil domov. Za svoj pobeg je dobil čin letalskega častnika in službo pilota v Titovi vojski. Dobil je nalogo, da preuredi neko civilno letališče v vojaško. Delal je z nekaj domačimi vojaki in 100 nemškimi ujetniki. Na urejenem letališču je potem vodil pilotsko šolo. Kmalu se mu je začelo nastavljanje neke dekle, ki se je tudi vpisalo v to pilotsko šolo. Jožetu ni bilo zanj, ker se mu je zdelo, da je bila poprej z Nemci. Nekega dne pa Jožeta nenadoma zapro in še nekaj vojakov z njim. Vojaki so bili kmalu izpuščeni, Jožeta pa so tri mesece imeli zaprtega v temnici in zahtevali neprestano od nje-

ga, da mora podpisati priznanje, da je zavezniki špijon. Ker ni priznal, so začeli z drugimi mukami. Postavili so ga na razbeljeno železno ploščo in ga pustili tam skakati vsega ožganega, dokler ni izjavil, da podpiše vsako priznanje. Podpisal je 15 točk. Prišla je razprava. Tam je Jože videl, da je bila tista ženska pilotinja, ki ga je ovadila. Bil je obsojen na smrt. Pred smrtjo je mati dobila dovoljenje, da ga vidi. Hodil je po vseh štirih, ker so bile noge tako ožgane, da jih ni mogel več rabiti. Fant je mogel materi le to povedati, da komaj čaka rešitvice smrti. Oče, ki je to zvedel, je vendar drl v Beograd k znanec, da posreduje. Bil je znan s slovenskim ministrom, ki mu je tudi vse obljubil. Verjel v obljubo o pomilostitvi svojega sina. Deset dni potem pa je zvedel, da je že ustreljen. Ona deklina pa se je odpeljala v Beograd v drugo pilotsko šolo. Taka je komunistična pravica. Tako se sumički vsakogar, ki je bil kdaj za zapadne zaveznike.

SLOVENSKI KOLONISTI V BANATU. — Iz Banata je po zadnji vojni Jugoslavija izgnala mnogo Nemcev, ki so bili tam že 200 let naseljeni, to je iz dobe Marije Terezije. Na njihovo mesto so vabili koloniste iz raznih krajev Jugoslavije. Šlo je v Banat mnogo črnogorcev, Ličanov in Bošnjakov. Tudi nekaj Slovencev je šlo iskat srečo v Banat. Slovenci so se naselili v krajih Gudurica, Mariolana, Velika Greda, Sečenovo in Vršac. Dobili so zemljo in hiše pregnanih Nemcev. Večinoma imajo skupno zemljo in jo skupaj obdelujejo v zadrugi. Pomešani so z drugimi narodnostmi. Največ Slovencev je v Gudurici, kjer je 110 družin. V Vršcu je 80 družin.

Ko opisuje komunistični časnikar te naselbine, prizna, da kolonizacija ni dobro uspela. Mnogi so se vrnili, nekateri so zapustili, ker niso mogli prenašati zemeljske skupnosti. Vrnili so se taki, ki niso mogli prenašati podnebja, pa tudi na nekaj takih, ki so se vrnili, ker so "reakcionarji." Med temi so bili zlasti Prekmurci. Dopisnik prizna, da se naseljencem ne godi posebno dobro, da pa upajo, da bo časoma bolje. Iz poročila se vidi, da jih pridno poučujejo o komunizmu; podobno kot na Slovenskem.

Kako je Ferdinand Lesseps usvaril največje delo 20. stoletja

(Konec.)

Iz Pariza so poslali preiskovalno komisijo, ki naj ugotovi dejansko stanje in koliko je še verjetnosti, da bo delo sploščeno. In prav za časa bivanja te komisije je graditelj prekopa presenetil najhujši puščavski vihar, kar so jih bili doživeli. Lessepsa je to hudo prizadelo, ker je vedel, da je od poročila te komisije zelo mnogo odvisno in da mu negativno poročilo utegne pripraviti nove težave pri financiranju nadaljnjih del.

Vihar je povzročil strašno razdejanje. Nebo se je bilo v trenutku potemnilo, dvignil se je orkan, ki je prevrnil številne tanke za vodo, zasul prekop v dolžini več kilometrov, presenetil na stotine delavcev pri njihovem begu na varno in jih pokopal. — Nemo je Lesseps hodil mimo teh mrlj, ki so bili kot ogromna, nema obtožba njegove fantastične zamisli.

"Ne bomo klonili. V tem tednu bomo z deli mogli nadaljevati. Voisin, pošljite po nove tanke v Kairo, po barake in stroje."

Voisin je sklonil glavo pred pogledom tega moža.

"Dosegli bomo Rdeče morje,

gospodje," je nadaljeval Lesseps. "Mrtvim smo vsaj to zadostenje dolžni."

Spet so se stroji zajedli v pesek in prekop si je kilometer za kilometrom utiral svojo pot.

Tako je prišel 17. novembra leta 1869, dan odprtja Sueškega prekopa. Na razkošni jahti "L'aigle" se je pripeljala sama cesarica Evgenija in sledilo ji je 50 ladij spremstva. Tedanji časnikarji so pisali, da je imela s seboj 250 oblek, da je bila prej mimogrede obiskala tudi starega nergača, turškega sultana, ki pa se je bil že povsem spremenil ter je dneve cesaričnega bivanja v svoji državi dal proglasiti za državne praznike. — Toliko le mimogrede o Evgeniji ker je pač bila Francozinja. Njeni jahti so sledile: bela jadrnica egiptovskega pokralja, za njo je plula jahta cesarja Franca Jožefa in za to vse ostale; plavooka cesarica na krovu ladje, za katero se je kot prekrasna bela vlečka penilo vodovje sueškega prekopa, je s solzami ponosa v očeh pristopila k staremu možu:

"Lesseps, tvoje delo je to. V imenu Francije se ti zahvalujem. Hvaležen pa ti je tudi ves civilizirani svet. Današnji praznik je tvoj praznik."

Lesseps pa je sklonil glavo. "Praznik je, toda praznovati ga ni mogoče. Naj bo spominjski dan za vse one, ki so pri tem delu sodelovali, pa tega dne ni so doživeli."

Lesseps pa v tistem trenutku gotovo ni slutil, kaj mu je usoda še namenila. In v zmagovalno žareča cesarica prav tako ne. Tudi ta ni vedela, da bo že čez dobro leto prišla usodna bitka z Nemci pri Sedanu in ji prinesla trpka leta pregnanstva in ponižanj.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11. Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začenejajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 16, 41 je 16½, 42 je 17. (Po "Obzoru.")

Bodite dobri z živalmi

Potoval sem pa Bretoniji, deželi, kjer sem našel na mnogo suhih pušč. Vročina je bila moreča. Vzpenjal sem se po naporni poti. Poleg mene se je pomikal maj vozček poln škrlja. Kmalu sem opazil, da voznik, ubog in raztrgan starček, vleče toliko kot konj in sem mu rekel: "Dragi prijatelj, vi se pa zelo mučite. 'Oh, go spod,' je odgovoril starček, 'to ni nič. Pomagam le svojemu dobremu staremu konju, ki bi 'slep.' In je pristavil, kot bi govoril samemu sebi: 'Ubogi Peter, ti si moj edini prijatelj, ti, in moje edino premoženje.'"

DELO DOBIJO

Delavce se sprejme
ZA NALAGANJE TOVORA
Nickel Plate
Freight House
East 9. St. & Broadway
Plača \$1.09 od ure.
Čas in pol po 8 urah
Vprašajte A. P. Phipps
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9. St. & Broadway (167)

Kuharica dobi delo
Kuharica vajena kuhe za restavracijo dobi delo. Jutranje ure. Zglašite se v
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
tel. EN 5214. (X)

Ženske za Čiščenje
Dnevno ali nočno delo
Plača
Vprašajte v Employment Office
THE MAY CO. (166)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo
Družina brez otrok in brez domačih živali, išče 5 ali 6 sob v slovenski ali hrvaški okolici. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče RA 7588. (169)

Stanovanje išče
Ženska, ki je čez dan zaposlena, išče stanovanje 3 ali 4 sobe med E. 55. do 79. St. od St. Clair Ave. do Lexington. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče Mrs. Christensen HE 5020. (167)

Hiša naprodaj
Za 1 družino 6 sob, krasna trata in vrt, hiša vsa v preprogi, novo dekorirana, kopalnica s ploščami, bela kuhinja z jeklenimi omarami. Prodaja lastnik, ki odide v Florido v 30 dneh. S. O'Toole, 385 E. 123. St. tel. MU 6436. (167)

Išče stanovanje
Mr. in Mrs. A. Kutnar iščeta 3 ali 4 sobe. Kdor ima kaj, naj pokliče EX 2589. —(167)

Stanovanje iščejo
Par, ki bo poročen v septembru, bi rad za takrat dobil stanovanje 3 ali 4 sobe, apartment ali hišo. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče po 6 zvečer HE 5711. —(167)

Samo \$10,600
Naprodaj je fina hiša, ki se jo dobi z malim naplačilom. Ima 4 zelo lepe sobe, kopalnico s ploščami obita, gorkota na plin, dovoz, v lepi okolici blizu E. 222. ceste. Za podrobnosti vprašajte Lou Herzog & Associates, 620 E. 200. St. KE 3970. (169)

Mlin za grozdje
Naprodaj je mlin za grozdje, skoraj kot nov. Pokličite IV 0189.

Opremljena soba
Odda se nanovo dekorirano, opremljeno sobo poštenemu moškemu. Vprašajte na 1148 E. 72. St. spodaj. —(168)

656 E. 127. St. odprto od 6 do 8
Naprodaj je hiša 6 sob, vse preproge, 3 sobe v 3. nadstropju, garaža za 3 avte. Pokličite G. Westropp, BO 9983. (169)

Trgovina na deželi
V slovenski okolici na cesti 584 južno od Geneva, O. Izjemno nizka cena. Prodaja grocerije, meso, gazolin, olje in splošno blago. Se prodaja posestvo in oprema, zaloga po številu. Cena je \$18,000. Za podrobnosti vprašajte F. R. Archibald, broker, 585 Sherman St., Geneva, Ohio. (169)

Inflacija v Frankfurtu. — Prebivalci tega mesta precej skrbno izbirajo, kadar kupujejo ščetke, trakovce za čevlje, zobne ščetke ali druge take potrebščine. Visoke cene na črnem trgu so jih prisilile k temu, da dobro ogledajo, predno kaj kupijo.

Pes in mačka sta potovala v istem zaboju. — Kot dobra prijatelja sta se prav dobro razumela v času vožnje in ni bilo nobenega tepeža in praskanja med njima. Ker sta bila v istem zaboju, je njiju lastnik tudi precej prihranil na voznik stroških.

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobila, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

SEDMAX Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.
KE 6598

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does! Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH? A great many people do not, and as a result feel low and tired.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the body daily quantities of the 13 vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

AMERICAN LABORATORIES, INC., New York, N.Y.

Izgubljeni svet

ROMAN

"O, za Boga milega!" Njegovi črni birki so se dvignili in pod njimi so se zasmehovalno zasvetili beli zobje. "Vi, da ne trpite kaj takega, kaj?"

"Ne bodite no neumni, gospod profesor!" sem kričal: "Nikar ne mislite, da z menoj kaj opravite! Skoro dva stota tehtam, (Angl. stot (hundredweight) — 112 funtov) tehta 50.8 kg.) imam jeklene mišice in vsako soboto igrar po tri četrt ure srednjega napadalca v londonskem irskem klubu. Jaz nisem tak, da bi..."

V tem trenutku se je že zakadil vame. Na mojo srečo sem bil vrata že odprl, sicer bi bila oba zletela kar skoznje. Kakor krogla sva zletela po hodniku in se z nekakim stolom vred (zplatel se namo je spotoma med noge) naspoled skotalila po stopnicah navdol proti večnim vratom. Njegova brada mi je zamašila usta, z rokami sva se čvrsto objemala, sploh sva bila zvitja v klopčič in noge prokletega stola so povsod plesale vmes kakor solnčni žarki. Pozorni Austin je nastejal odprla hišna vrata, prekucnila sva se čez glavo in sfrčala na ulico. Tudi dva druga služabnika sta stopicala semintja in nekaj poskušala, a predvsem sta menda spretno pazila, da ne poškodujeta lastne osebe. Stol je lopnil na hodnik in se sesul v drobne trske, midva pa sva se naposled ločila in drug poleg drugega treščila v cestno blato. Profesor je takoj planil na noge, zavijtel pesti in zasopihal kakor nadušljiv.

"Imate zadosti?" je zastokal. "Prokleto pošast!" sem zatulil, ko se mi je posrečilo skočiti pokonci. Boj bi se bil brez dvoma še nadaljeval, zakaj on je zopet razkačen skočil nadme, a sreča mi je bila mila ter me je rešila teh nepravil. Poleg naju je stal namreč stražnik z beležnico v roki.

"Kaj pa je to? Da vaju ni sram!" je dejal. To so bile vse kakor prve pametne besede, ki sem jih slišal v Enmore Parku. "No", me je zopet nagovoril,

"kaj pa vse to pomeni?"

"Ta človek me je napadel," sem rekel.

"Ali ste ga res napadli?" je vprašal stražnik.

Profesor je težko dihal in ni ničesar odgovoril.

"No, to pa ni prvič, je strogo dejal stražnik in zmajal z glavo. Ze pretekli mesec ste imeli v slični zadevi opravka s sodnijo. Temu gospodu ste poškodovali oko: podluto je."

Ali mi hočete prijaviti poškodbo, gospod?" me je vprašal.

A jaz sem se med tem že pomiril.

"Ne," sem rekel, "ničesar ne maram prijaviti."

"No, kako pa, da ne?" me je vprašal stražnik.

"Sam sem vsega kriv. Nadlegoval sem gospoda. Posvaril me je vnaprej in mu ne morem ničesar očitati."

Stražnik je hrupno zaprl svojo beležnico.

"Vsekakor bo bolje, če ne bosta več počenjala takih stvaril!" — je dejal. "No, in vi tam, kaj je? Nikar ne stojte tu, le naprej!" To je rekel mesarskemu pomočniku, nekemu dekletu in drugim ljudem, ki so se zbirali okrog nas. Napodil je to malo skupino gledalcev in s težkimi koraki odšel po ulici za njo. Profesor me je pogledal in rekel bi, da so se trenutke lahko nasmešile oči.

"Vstopite!" je rekel, "še nisem gotov z vami." Čeprav so donele te besede dokaj preteče, sem mu vendar sledil v hišo. Molčeči Austin, ki se je ves čas držal kakor lipov bog, je zaprl vrata za nama.

Četrto poglavje.

To je najbolj čudna reč, kar sem jih kdajkoli slišal.

Cim so se vrata zaprla, je že priletela gospa Challenger iz jedilnice. Drobna ženska je bila grozovito razburjena. Ogorčeno se je postavila pred soprogo kakor razjarjeno pišče pred buldogom. Jasno je bilo, da je opazovala moj "odhod" (če ga tako smem imenovati), a ni opazila mojega povratka.

"O, George, kaka sirovina ste!" je zacvilila. "Kako ste mogli pohabiti tega prijaznega mladega gospoda!"

Profesor je pokazal s palcem čez rame: "Tu je, za mojimi hrbtom, živ, zdrav in nepoškodovan."

Gospa je bila nekoliko v zadregi. "Ah, oprostite, nisem vas videla!"

"Bodite prepričani, gospa, da se ni nič zgodilo."

"O, vi, revež, potolkel vam je obraz! Ah, George, kak divjak ste! Ves teden, dan za dnem, ne vidim nič drugega nego slične grozne zgodbe. Vsak človek vas sovraži in vas ima za norca. Moje potrpljenje, je že pri kraju. Dosti je tega!"

"No, prava reč!" je zamrmral profesor.

"Saj to ni nobena skrivnost več!" je kričala. "Ali veste, da govorim o vas vsa sosesa, ves London — da vas ima ves svet na jeziku? Kje pa je vaša dostojnost? Vi, ki bi morali postati kraljevski profesor na veliki univerzi, kako bi naj vas imelo v časteh na tisoč dijakov, kje je vaša dostojnost, o, George?"

"Kje pa je vaša, draga moja?"

"Preveč me mučite! Pretepač, divjaški pretepač — to je pač vse, kar ste postali!"

"Bodite no pametni, Jessie!"

"Besen, zverinski ljudožrelec!"

"Zdaj pa je dosti tega! Za pokoro morate v kot!" je rekel profesor.

Na moje začudenje se je kar nagnil, jo dvignil in spustil na visok črni marmorni podstavek, ki je stal v veži v kotu. Bil je najmanj sedem čevljev visok

(foot — 30.48 cm.) in tako ozek, da je komaj mogla na njem sedeti, ne da bi zdrknila. Ne bi si mogel predstaviti bolj smešne slike, nego to malo žensko s plašno spačenim obrazom, bingljajočimi nogami in od straha odreenim trupom. "Vzemite me dol," je milo prosila.

"Recite: 'Prosim!'"

"O, vi, sirovež, takoj me vzemite dol!"

"Pojdiva v mojo sobo, mister Malone."

"Ampak, gospod profesor, vendar..." sem rekel in pogledal njegovo ženo.

"Gospod Malone za te prosim, Jessie. Reci 'prosim', pa te takoj rešim."

"O, hudoben človek, prosim, prosim!"

Vzel jo je z podstavka, kot da bi bila kanarček.

"Paziti moraš, da boš spodobna draga moja! Gospod Malone je zastopnik tiska. Jutri bo vse to objavil v svojem dnevniku in razpeča našač kak tuca izvodov pri naših sosedih: 'Čudni dogodki v tako zvanih višjih slojih.' Mar E. C. Ne preostane ti zato nič niste sedeli dovolj visoko, kaj? Potem pride še podnaslov: 'Slika izredne zakonske sreče.' Ta le gospod Malone brska namreč z nasladi po vsem umaza-

nem, je mrhar kakor vsi njegovi tovariši, porcus ex grege diabol — prešči iz črede hudičeve. Tako je, gospod Malone, kaj ni res?"

"Vi ste res neznosni!" sem rekel ostro.

Profesor se je glasno zarežal. "Zdaj po bova sklenila prijateljstvo," je zammral, pogledal namesto svoje soprogo zopet mene in izbočil svoja orjaška prsa. Potem je pristavil nenadno s popolnoma drugim glasom. "Oprostite mi te družinske porednosti in šale, gospod Malone. Če sem vas poklical nazaj, sem za to imel vse bolj resen vzrok. kakor predvajanje brezpomembnih domačih zabavic. — Kar beži zdaj, ti, mala ženska, pa ne bodi več sitna!" Če ji je položil na pleča svoje velikanse roke in rekel: "Saj je vse, kar mi praviš, sama gola resnica. Če bi po tvojem delal, bi bil nedvomno boljši človek. Samo potem bi nehal biti pravi George Edward Challenger. Saj je dosti boljših mož na svetu, draga moja, a nikjer ne najdeš drugega C. tako zvanih višjih slojih." Mar E. C. Ne preostane ti zato nič drugega, nego da z njim lepo potpiši!" Na te besede jo je nekadno doneče poljubil, ob čem gospod Malone brska namreč z nasladi po vsem umaza-

KOLIKO CENITE VAŠE AMERIŠKO DRŽAVLJANSTVO ?

Millijoni inozemcev bi dali vse kar posedujejo, da bi mogli priti v Ameriko in pričeti znova.

Ali ameriškega državljanstva ni mogoče kupiti, ker njegova velika vrednost leži v osebnem zadovoljstvu, v svobostnih in privilegijah prebivalnih, da bi jih tu naštevati. Kot Američan jih dobro poznate. Znašiti jih tudi jemljete kakor pridejo.

Toda ti privilegiji in svobosti ne so v nevarnosti.

Čuječi, krepki, usmerjeni borbeni moške lahko pomagajo odvrniti to nevarnost medtem ko se gradi svetovni sporazum. Sovražniki vedo, kot vemo mi, da močna Amerika bo mirna Amerika, ker si ne bo nihče upal pričeti kake zdražbe proti nam.

Obiščite vaš najbližji Naborni Urad in se prepričajte, če odgovarjate predpisom Armadnih ali Letalskih Sil.

U. S. ARMY AND U. S. AIR FORCE RECRUITING SERVICE

Room 109 — Federal Bldg. — Cleveland, Ohio

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK
HE 2730. 1146 E. 61st St.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6805 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik

A Favorite With The Children

Creamettes

More Tender • More Delicious MACARONI

Bolj rahli — bolj slastni MAKARONI

V BLAG SPOMIN
SEDME OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
IN NEPOZABNEGA
SINA IN BRATA

LOVRENC HABJAN

ki je umrl 25. avgusta 1941

Kako pozabiti to gomilo, kjer blago tvoje spi srce, ki nam brezmejno vdano bilo ves čas do zadnjega je dne.

Zaljujoči ostali:
ANTON in ANA, starši
ANTHONY in JOSEPH, brata
ANN por. ARKO, sestra
Cleveland, O., 25. avg. 1948.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

V BLAG SPOMIN
OSME OBLETNICE SMRTI NAŠE
BLAGOPOKOJNE IN NE-
ZABNE MATERE

Terezije Mramor

ki je Bogu vdana za vedno preminila dne 25. avgusta 1940

Draga ljubljena in nezabna mati. Čimdalje je razdobje, odkar ste nas zapustili in se za vedno preselili k ljubljemu soprogu in našemu pokojnemu očetu, tembolj nam silijo solze na oči in v blagem spominu na Vaše plemenito srce. Ob tužni obletnici Vam žalostni kličemo: Mir Vam bodi do svidenja nad zvezdami!

Zaljujoči:
JUSTINA KAUSEK, hči
WILLIAM in EDWARD MRAMOR, sinova
Cleveland, Ohio, 25. avgusta 1948.